VÝROČNÁ SPRÁVA O POKROKU MANAŽÉROV KVALITY OVZDUŠIA 2022

pripravená v rámci

Aktivity C1.1 Manažéri kvality ovzdušia

Aktualizácia správy za rok 2021
Jún 2023

Projekt LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IPE/SK/000010) podporila Európska únia v rámci programu LIFE

Názov dokumentu	**VÝROČNÁ SPRÁVA O POKROKU MANAŽÉROV KVALITY OVZDUŠIA 2021**
Názov projektu	Zlepšenie implementácie programovna zlepšenie kvality ovzdušia na Slovensku posilnením kapacít a kompetencií regionálnych a miestnych orgánov a podporou opatrení v oblasti kvality ovzdušia Skrátený názov: LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia
Kód projektu	LIFE18 IPE/SK/000010
Trvanie projektu	1.1.2020 – 31.12.2027
Aktivita	C1.1 Manažéri kvality ovzdušia
Úroveň dôvernosti	Výstup
Dátum vydania	31.01.2022, aktualizácia 31.3. a 31.05.2022
Zodpovedný partner	MŽP SR
Autori	**Autor: Jozef Wallner** **Prispievatelia: manažéri kvality ovzdušia**

SUMMARY

In 2022, following the subsiding of the coronavirus pandemic in the previous period, the main focus in the performance of air quality managers' activities was the increased number of meetings and activities "in the field." The process of preparing and improving the implementation of Air Quality Management Plans (AQMPs) in affected zones and agglomerations was slightly slowed down in 2022, mainly due to the lack of updated air quality assessment data from the authorized organization SHMÚ. In February 2022, a letter was sent from the Ministry of Environment of the Slovak Republic (Directorate of Climate Change and Air Protection) regarding Information on the Preparation of AQMPs - the Strategic Environmental Assessment (SEA) review process, and the formal framework of cooperation was declared by signing a Memorandum of Cooperation in the preparation and drafting of proposals for air quality improvement programs.

In 2022, all air quality managers participated in a total of 657 working meetings. Of these, the total number of meetings for the purpose of preparing and implementing programs was 16. The number of MKO participations in workshops, seminars, and conferences reached 182. The number of MKO activities in education, awareness, or direct involvement in schools reached 90. Online events accounted for 34 records. Other working meetings accounted for 244 in 2022. Other activities and meetings together accounted for 46 records.

A more detailed overview and specific counts of individual categories of air quality managers' activities for 2022 are included in the appendix to this report.

Obsah

1 ZOZNAM SKRATIEK 4
2 ÚVOD 5
2.1 Integrovaný projekt LIFE IP SK (alt. LIFE IP/Populair) 5
2.2 VŠEOBECNÝ ÚČEL DOKUMENTU 6
2.3 MANAŽÉRI KVALITY OVZDUŠIA 2021 (MKO) 8
3 VÝROČNÁ SPRÁVA O POKROKU MANAŽÉROV KVALITY OVZDUŠIA 10
3.1 HODNOTENIE PRÁCE MKO (AQM) a POKROK V DOSIAHNUTÍ ICH CIEĽOV 10
3.1.1 Programy na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO), stručný procesný výklad 11
3.1.2 Školenia, konferencie, workshop/semináre 13
3.1.3 Kooperácia MKO s okresnými úradmi v sidle kraja (OÚvSK) 14
3.1.4 Unikátne obce, mestá 14
3.1.5 Interné indikátory pokroku MKO 15
3.1.6 Priame aktivity manažérov kvality ovzdušia a hodnotenie MKO koordinačnou jednotkou 15
3.1.7 Hodnotenie MKO supervízormi a nadriadenými 15
3.2 ZNIŽOVANIE EMISIÍ ZNEČISŤUJÚCICH LÁTOK Z VYKUROVANIA DOMÁCNOSTÍ (PM10, PM2,5, BENZO(A)PYRÉN) VO VYBRANÝCH OBCIACH PODIEĽAJÚCICH SA NA PROJEKTE LIFE, MOBILNÝ MONITORING KVALITY OVZDUŠIA 17
3.2.1 Mobilný monitoring kvality ovzdušia 17
4 ZÁVER 18
5 PRÍLOHY A DOPLŇUJÚCE DOKUMENTY 19

1 ZOZNAM SKRATIEK

Skratka	Význam
BaP	benzo(a)pyrén, (znečisťujúca látka z pohľadu kvality ovzdušia)
BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
CZ/CR	Česká republika
IKT	Informačno-komunikačné technológie
IPZKO	Integrovaný program na zlepšenie kvality ovzdušia
KO	kvalita ovzdušia
KSK	Košický samosprávny kraj
LIFE IP/Populair LIFE IP SK	Zlepšenie implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia v SR posilnením kapacít a kompetencií regionálnych a miestnych orgánov a podporou opatrení v oblasti kvality ovzdušia
MKO	manažér/-i kvality ovzdušia
MŽP ČR	Ministerstvo životného prostredia Českej republiky
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
NO_x, O_3	oxidy dusíka, ozón
ORKO	oblasť riadenia kvality ovzdušia
OÚvSK	Okresný úrad v sídle kraja
PM	prachová/-é častica/-e (z angl.: particulate matter)
PEDAL	PEDAL Consulting, partner projektu LIFE IP/Populair
PSK	Prešovský samosprávny kraj
PZKO	Program na zlepšenie kvality ovzdušia
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SHMÚ	Slovenský hydrometeorologický ústav
TSK	Trenčiansky samosprávny kraj
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
VSB	Vysoká škola banská – Technická univerzita Ostrava (ČR)
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj

Pozn.: *základ textu v každej kapitole dokumentu je prevzatý z predchádzajúcich správ o pokroku manažérov kvality ovzdušia 2020 a 2021 a je aktualizovaný o informácie z roku 2022 v príslušnej kapitole a podkapitole; súčasne je aktualizovaná sumarizačná kapitola 4 Záver a kapitola 5 Prílohy a doplňujúce informácie z aktivít manažérov kvality ovzdušia za rok2022*

2 ÚVOD

2.1 Integrovaný projekt LIFE IP SK (alt. LIFE IP/Populair)

Slovenská republika, ako aj susedné krajiny, najmä Česká republika a Poľsko, patria k členským štátom EÚ, ktoré čelia problémom s kvalitou ovzdušia, čo má výrazne negatívny vplyv na zdravie občanov a životné prostredie. Napriek niektorým zlepšeniam dosiahnutým v posledných rokoch je situácia stále neuspokojivá. Hlavné problémy súvisiace s kvalitou ovzdušia na Slovensku sú spôsobené prekročením koncentrácií suspendovaných častíc (prachové častice PM_{10} a $PM_{2,5}$, frakcie veľkosti do 2.5 resp. 10 mikrometrov), ktoré pochádzajú najmä zo spaľovania tuhých palív na vykurovanie v domácnostiach, benzo(a)pyrén (80% BaP pochádza z vykurovania domácností), a emisie oxidu dusíkapochádzajúce najmä z dopravy. Niektoré problémy s kvalitou ovzdušia sa vyskytli aj v súvislostis prízemným ozónom (O_3).

Významný podiel na lokálnom znečistení ovzdušia emisiami PM_x a BaP na území zón a aglomerácií Slovenskej republiky (územné delenie rozlohy SR pre účely hodnotenia kvality ovzdušia) predstavujú emisie pochádzajúce najmä zo zdrojov lokálneho vykurovania (domácnosti). Hlavným dôvodom je spaľovanie tuhých, kvapalných a nekvalitných palív (niekedy dokonca odpadu) alebo nesprávne vykurovacie technicky, čo súvisí s nízkym povedomím verejnosti (ale aj s pojmom energetickej chudoby, táto definícia zatiaľ v legislatíve SR nejestvuje), ako aj nedostatočné právomoci na zabezpečenie kontrol malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Okrem domácností, ktoré využívajú na vykurovanie tuhé a kvapalné palivo (v menšom zastúpení), je jedným z hlavným problémov súvisiacich s kvalitou ovzdušia, najmä v mestách, sektor dopravy a emisie pochádzajúce z nej (hlavne NO_x).

Podiel poľnohospodárskych aktivít (hlavný zdroj emisií amoniaku) na tvorbe sekundárnych častíc PM musí byť taktiež vzatý v úvahu. V niektorých oblastiach je znečistenie ovzdušia spôsobené lokálnymi priemyselnými zdrojmi.

Slovenská republika susedí s krajinami, ktoré majú ťažkosti so znečistením ovzdušia, Poľsko a Ukrajina, a z tohto dôvodu je aj cezhraničný prenos ďalším možným významným príspevkom k znečisteniu ovzdušia v Slovenskej republike. Príslušné odborné autority budú počas trvania projeku pozývané na relevantné konferencie projektu LIFE IP/Populair, ktoré budú uskutočňované v rámci aktivít E a C2, čím budú doplnené aktivity Dohovoru OSN o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia.

Hlavným cieľom projektu je podporovať efektívne riadenie kvality ovzdušia so zámerom zlepšiť kvalitu ovzdušia a znížiť riziko vystavenia obyvateľstva škodlivým dopadom znečisťujúcich látok v ovzduší.

Projekt posilní a podporí implementáciu a realizáciu Programov na zlepšenie kvality ovzdušia na území Slovenskej republiky, zvýši informovanosť a povedomie verejnosti o tematickej

oblasti kvality ovzdušia a zmobilizuje dodatočné zdroje financovania opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia.

2.2 VŠEOBECNÝ ÚČEL DOKUMENTU

Tento dokument slúži ako aktualizácia predchádzajúcej výročnej správy o pokroku manažérov kvality ovzdušia za rok 2021, nakoľko základné a všeobecné opisy pozície MKO ako aj štruktúra činností a aktivít ostáva nezmenená a ktorá obsahuje úlohy a aktivity implementované manažérmi kvality ovzdušia (MKO) v roku 2022, vrátane hodnotenia ich práce a pokroku v dosahovaní stanovených cieľov. Správa je vypracovaná na ročnej báze a je vypracovaniu bude nasledovať aj v ďalších fázach projektu.

Podkladom pre nadviazanie hodnotenia pokroku manažérov kvality ovzdušia vo forme sumárnej správy za rok 2022 je Výročná správa o pokroku manažérov kvality ovzdušia 2021, výstup projektu 2 (D2), v internom informačnom systéme projektu s označením dokumentu D2_V1_210131_LIFE IP_vyrocna sprava progresu MKO_MZP SR_final.pdf [cesta k dokumentu: Intranet/Projektové výstupy, priečinok C1 Konkrétne opatrenia/C1.1 MKO], vrátane príloh k výročnej správe MKO vo forme dokumentov formátu súborov .pdf so suffixom ANNEX 1 – ANNEX 4 v archivovaných súboroch.

V príslušných odsekoch jednotlivých kapitol a podkapitol správy sú označené state, ak je relevantné, ktoré aktualizujú predchádzajúci dokument za rok 2021 a predtým za rok 2020.

Dokument dopĺňa hodnotenie manažérov kvality ovzdušia, ich činnosti a aktivity za rok 2022 a zahŕňa tiež sumár za prvý rok implementácie projektu pre časť aktivity C1.1 MKO – manažéri kvality ovzdušia.

Správa obsahuje nasledujúce kapitoly, ktoré vychádzajú z návrhu projektu, výstupu 2:

- Vyhodnotenie práce manažérov kvality ovzdušia a ich pokrok v dosahovaní stanovených cieľov
    - Táto časť bude v nadchádzajúcich rokov pokračovať v sumarizácii najmä implementácie programov (PZKO), zatiaľ čo správa o pokroku MKO za rok 2022 sa sústredí najmä na:
        - pokrok úrovne integrácie manažérov kvality ovzdušia v ich prijímajúcich inštitúciach,
        - pokrok úrovne dosiahnutých vedomostí MKO v oblasti ochrany a kvality ovzdušia,
        - zahájenie procesu implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia v ich prípravnej a predprípravnej fáze z pohľadu zapojeniaMKO do procesu,
        - pokrok pri komunikácii, kooperácii a spolupráci s vybranými inštitúciami, zodpovednými za riadenie kvality ovzdušia na úrovni štátnej správy a samosprávy, alebo ich vlastného záujmu a práva,

- vyhodnotenie čiastkových stretnutí zameraných na zvyšovanie povedomia o kvalite ovzdušia a ďalšie podporné a doplnčinnosti MKO,

- zníženie emisií znečisťujúcich látok pochádzajúcich z vykurovania domácností na jedného obyvateľa (PM10, PM2,5, benzo(a)pyrén) v cieľových obciach a mestách, ktoré sú zúčastnené v projekte LIFE:
    - V súčasnosti stále nie je možné posúdiť zníženie emisií na jedného obyvateľa, nakoľko doposiaľ neboli zozbierané relevantné údaje. Aj keď počas roka 2021 vznikla iniciatíva – nový prístup k rozšíreniu oblastí riadenia kvality ovzdušia o tzv. rizikové oblasti, od poverenej organizácie pre hodnotenie kvality ovzdušia pre všetky zóny a aglomerácie v SR – SHMÚ na základe matematického modelovania, kde nadmerné znečistenia ovzdušia vychádzajú z údajov vysokých emisií z lokálneho vykurovania najmä tuhým palivom a na základe horších rozptylových podmienok. Tento model sa vyvíja a je možné predpokladať aktualizácie aj v ďalších rokoch projektu, o údaje z projektu SODB2021 – sčítanie obyvateľov, domov a bytov, ktoré môže priniesťpresnejšie výsledky pri modelovaní kvality ovzdušia. Do ďalšej fázy projektu bude dosiahnutie tohto míľnika pravdepodobne reálne.

- Posúdenie kapacít regiónov, ktoré zamestnávajú manažérov kvality ovzdušia, efektívne plniť úlohy stanovené v PZKO:
    - Základ aktivity bol odštartovaný v prvom roku projektu, v roku 2020, po ustanovení siete manažérov kvality ovzdušia. Všetky programy – PZKO (všetky súčasne ako integrované programy) boli počas roka 2021 pripravené na fázu prípravy aktualizácie vypracovaním návrhu programu s aktívnym zapojením v informačnej etape príslušnými manažérmi kvality ovzdušia. Zameraním MKO bolo posúdiť aj kvalitu spolupráce subjektov, zúčastňujúcich sa na riadeníkvality ovzdušia. Všetci MKO zo siete manažérov kvality ovzdušia projektu nadviazali a pokračovali v aktívnej spoluprácii s orgánim štátnej správy, samosprávy a miestnej štátnej správy na odboroch a oddeleniach životného prostredia. V roku 2022 sa v aktualizácii resp. príprave programov nepokračovalo aj z dôvodov uvádzaných v kapitole 3 a v podkapitole 3.1.1a v závere.

- Stupeň zvýšeného povedomia a zapojenia miestnych obyvateľov do ochrany ovzdušia a ekologického správania
    - Aktivity zamerané na šírenie informácií a priama komunikácia manažérov kvality ovzdušia priamo v teréne boli v roku 2022 v porovnaní s rokom 2021 uskutočnené podľa plánovaného harmonogramu príslušných MKO v oblastiach svojho pôsobenia. Aktivity tohto typu boli obsahom akcií a podujatí, ale aj pri návštevách škôl a rôznych typov podujatí (konferencie, webinár s aktívnou účasťou MKO apod.).

2.3 MANAŽÉRI KVALITY OVZDUŠIA 2022 (MKO)

Celkovo 14 pôvodne plánovaných manažérov kvality ovzdušia bolo zamestnaných v prvom roku implementácie projektu v roku 2020. V roku 2022 bol počet pozícií MKO rozšírený o 1 pozíciu u projektového partnera Bratislavský kraj na celkový počet 15 nasledovne:

- 4 MKO zamestnaní na MŽP SR, ďalší
- 4 MKO sú zamestnaní na SAŽP a
- 7 MKO je zamestnaných v samosprávnych krajoch: Banskobystrickom, Bratislavskom, Košickom, Prešovskom, Trnavskom, Trenčianskom a Žilinskom – 1 MKO v každom kraji.

V roku 2022 pristúpil do projektu LIFE IP ďalší partner, Bratislavský kraj, ktorý vytvoril ďalšiu pozíciu manažéra kvality ovzdušia. Tým sa sieť manažérov kvality ovzdušia od roku 2022 rozšíril na sieť 15 MKO.

Z 8 regiónov na Slovensku z pohľadu administratívneho členenia územia (vyššie územné celky), MKO momentálne (2022) pokrývajú 7 regiónov. Jediným vyšším územným celkom ktorý nie je v súčasnosti partnerom projektu je Nitriansky samosprávny kraj (NSK). Z pohľadu hodnotenia kvality ovzdušia je rozdelenie územia SR na 10 zón vrátane dvoch aglomerácií. Zóny kopírujú administratívne členenie SR, a okrem vyšších územných celkov sú pre hodnotenie kvality ovzdušia dve aglomerácie: aglomerácia Košice a aglomerácia územia hlavného mesta SR Bratislavy.

Hlavnou úlohou MKO je podporiť vykonávanie riadenia kvality ovzdušia v samosprávnych krajov so zameraním sa prioritne na vybrané obce nachádzajúce sa v ORKO (oblasť riadenia kvality ovzdušia). V rámci projektu budú MKO pomáhať regionálnych a lokálnym autoritám pri riešení problém s kvalitou ovzdušia, podávaním správ a monitorovaním kvality ovzdušia na regionálnej a lokálnej úrovni, propagovať opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia a zvyšovať povedomie v oblasti ochrany a kvality ovzdušia. Najdôležitejšou oblasťou, na ktoré je potrebné upriamiť pozornosť, je znečistenie ovzdušia spôsobené vykurovaním domácností a dopravou, nakoľko ide o oblasti, kde je cez vhodné diseminačné aktivity možné dosiahnuť výrazné zlepšenie na individuálnej úrovni. Znečistenie pochádzajúce z priemyselných zdrojov je komplexný problém a vyžaduje si kontrolu detailne definovanú Zákonom o ovzduší, ktorý je vykonávaný Slovenskou inšpekciou životného prostredia. Ďalšia spolupráca so zodpovednými inštitúciami je preto nevyhnutná.

Jednou z hlavných aktivít MKO bolo v prvej časti projektu (2020 aj 2021) stať sa členom tímu v danom regióne (pracovná skupina, poradný výbor, riadiaci výbor a pod.), ktorý bude, na základe vhodných postupov, implementovať možné opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia do pripravovaných programov. Pred fázou aktualizácie programov by mali MKO poskytovať svoje návrhy opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v pracovných skupinách procesu prípravy a vypracovania programov a s identifikovaním možných zdrojov financovania opatrení, vrátane harmonogramu jednotlivých krokov pre implementáciu daného opatrenia. Diskusiami v rámci tímu MKO sa zabezpečuje, že problémy pri implementácii programov a navrhované

opatrenia v nich sú detailne a konštruktívne konzultované a nové alebo aktualizované programy môžu byť kvalitnejšie. V roku 2022 boli aktivity MKO v kategórii pracovné stretnutia za účelom prípravy a aktualizácie programov na zlepšenia kvality ovzdušia v najnižšom počte oproti predchádzajúcemu obdobiu z dôvodov uvádzaných v kapitole 3 a podkapitole 3.1.1.

Aktivity zamerané na zvyšovanie povedomia o ochrane a kvalite ovzdušia sú rovnako dôležité ako implementovanie konkrétnych opatrení. Bez porozumenia verejnosti budú mať navrhované opatrenia iba čiastočnú účinnosť. Vyžaduje si to kombináciu rôznych zručností, dostatočný čas na adaptáciu, a najmä skúsenosti. Z tohto dôvodu projekt LIFE IP Populair vytvára širší priestor na podporu manažérov kvality ovzdušia v ich rutinnej práci pre dosiahnutie míľnikov a cieľov projektu v každej fáze a zabezpečí aj udržateľnosť po skončení implementácie projektu.

V Tabuľke 1 je zobrazené regionálne členenie manažérov kvality ovzdušia v roku 2022.

Tabuľka 1: Rozdelenie manažérov kvality ovzdušia v roku 2022 (abecedne) s pôsobnosťou.

MKO	organizácia	pôsobnosť
Petra Baďurová Renčová	TSK	TSK
Ladislav Bíro	BBSK	BBSK
Marta Bejdáková	TTSK	TTSK
Juraj Burda (do 30.11.2022)	MŽP SR	BA/BSK
Michal Dávid	MŽP SR	BA/NSK
Imrich Fekete	SAŽP	KSK
Ivana Fiťmová	ZSK	ZSK
Dominik Lejko	PSK	PSK
František Luterančík	SAŽP	PSK
Michal Matúšek (od 1. 4. 2022)	BSK	BSK
Katarína Mičáková	MŽP SR	TTSK, TSK
Jana Pavlíková	SAŽP	BBSK
Ján Rudy	KSK	KSK
Miroslava Valašková (od 1. 5. 2022)	SAŽP	ZSK
Jozef Wallner	MŽP SR	BA/BSK

Pozn.: Nitriansky kraj nie je partnerom projektu a z tohto dôvodu nemá priame organizačné zastúpenie na pozícii manažér kvality ovzdušia.

3 VÝROČNÁ SPRÁVA O POKROKU MANAŽÉROV KVALITY OVZDUŠIA

Výročná správa o pokroku sa skladá z kapitol založených na návrhu projektu, výstupe 2 [D2], pre aktivitu C1.1 MKO – manažéri kvality ovzdušia.

3.1 HODNOTENIE PRÁCE MKO (AQM) a POKROK V DOSIAHNUTÍ ICH CIEĽOV

Míľniky projektu a výsledky činnosti C1.1 (Manažéri kvality ovzdušia) a ich stav plnenia sú:

- poskytovanie informácií, konzultácií a odborného poradenstva občanom a regionálnym a miestnym orgánom pri uplatňovaní opatrení alebo projektov prispievajúcich k lokálnemu zlepšeniu kvality ovzdušia (ako je napríklad výmena zastaraných zariadení na vykurovanie (kotle na tuhé palivo, kvapalné palivo atď.),

- poskytovanie informácií a osveta v oblasti ochrany a kvality ovzdušia, publicita v miestnych/regionálnych médiách, spolupráca na kampaniach pre zvyšovanie povedomia apod.,

- poskytovanie poradenstva a podpory regionálnym a miestnym orgánom a osobám s rozhodovacími právomocami pre plánovanie efektívnych opatrení v oblasti kvality ovzdušia (revízia a aktualizácie Programov na zlepšenie kvality ovzdušia).

Plnenie míľnikov bolo v roku 2022 realizované priebežne a ich dosiahnutie je výpočet prehľadu kvantitatívneho hodnotenia manažérov kvality ovzdušia v Prílohe A – Kvantitatívny prehľad aktivít a činností manažérov kvality ovzdušia 2022.

Aktivity a činnosti manažorov kvality ovzdušia pre naplnenie míľnikov bude pokračovať aj v nasledujúcich fázach implementácie projektu, každoročne. Táto kapitola sa zameriava na interné ciele a rozvoj v pokroku siete manažérov kvality ovzdušia. Najdôležitejším cieľom pre rok 2022 z hľadiska manažérov kvality ovzdušia bol proces prípravy aktutalizácie resp. príprava nových programov na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO), poskytovania potrebných informácií o projekte, projektových partneroch, zamestnávateľoch, spolupracujúcich inšitúciach a o rozsahu projektových aktivít, predovšetkým tých, ktoré sa týkajú riadenia kvality ovzdušia a problematiky ochrany ovzdušia. Prehľadové hodnotenie pokroku manažérov kvality ovzdušia za rok 2022 je detailne vo výstupe D2 projektu – Výročná správa o pokroku manažérov kvality ovzdušia 2022.

V roku 2022 pracovala sieť manažérov kvality ovzdušia v pokračovaní kooperácie a súčinností s koordinačnou jednotkou projektu LIFE IP Populair – Zlepšenie kvality ovzdušia na pravidelnej báze. V roku 2022 prišlo k minimálnej obmene na pozíciach MKO. Jeden MKO organizačne pod MŽP SR ukončil k 30. 11. 2022 svoje pôsobenie. Sieť MKO projektu predstavuje celkovo 15 manažérov.

Dosiahnutie pokroku pri práci manažérov kvality ovzdušia je spojený aj so spoluprácou s koordinačnou jednotkou a z tohto dôvodu sa niektoré aktivity a činnosti (a ich spoločné hodnotenie) čiastočne až významne prelínajú.

3.1.1 Programy na zlepšenie kvality ovzdušia (PZKO),

Podľa zákona o ovzduší (137/2010 Z. z. o ovzduší) vedie prekročenie špecifických úrovní znečisťujúcich látok v súvislosti s monitorovaním kvality ovzdušia k vyhláseniu oblasti riadenia kvality ovzdušia (ORKO). Návrh oblastí riadenia kvality ovzdušia navrhuje poverená organizácia Ministerstva životného prostredia pre hodnotenie kvality ovzdušia pre všetky zóny a aglomerácie SR, na podklade hodnotenia za predchádzajúce obdobie. Hodnotenie kvality ovzdušia je pravidelne uvádzané v Správe SHMÚ o kvalite ovzdušia (spravidla k dátumu 30. júna).

Po návrhu aktualizácie zoznamu ORKO je v kompetencii Okresného úradu v sidle kraja vymedziť a vyhlásiť oblast riadenia kvality ovzdušia v zmysle zákona ovzduší. Súčasne má Ministerstvo životného prostredia SR podľa zákona uverejniť zoznam oblastí za príslušné obdobie na svojom webovom sidle. Lehota pre vypracovanie a zverejnenie programov je 18 mesiacov v súčinnosti so všetkými zainteresovanými inštitúciami, po prerokovaní s obcami (v oblastiach ORKO), s prevádzkovateľmi zdrojov znečisťovania v príslušných oblastiach; ak na podiele znečisťovania má významný podiel cestná a iné typy dopravy tak je potrebné spolupracovať na vypracovaní návrhov opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia aj s orgánmi štátnej správy na úseku cestnej dopravy (Slovenská správa ciest, Národná diaľničná spoločnosť, správcovia pozemných komunikácií), ďalej s poverenou organizáciou MŽP SR pre hodnotenie kvality ovzdušia – SHMÚ, úradmi vyšších územných celkov a pod.

Po procese prípravy a vypracovaní návrhu PZKO vzniká povinnosť zverejniť tento návrh na svojom webovom sidle (Okresný úrad v sidle kraja na úradnej tabuli) a zahájiť proces pripomienkovania, následne prebieha verejné prerokovanie návrhu. V tejto faze je možné zapojenie verejnosti do všetkých častí návrhu program formou podávania písomných pripomienok. Po vyhodnotení pripomienok, autori program zapracujú podľa vopred stanovených kritérií pre pripomienky (zásadné, nepodstatné apod.). Následne je program vydaný a zverejnený Okresným úradom v sidle kraja obvyklým spôsobom a môže byť aj inak publikovaný. Nezávisle od tohto procesu majú OÚvSK povinnosť minimálne raz za 3 roky skontrolovať, či je potrebná aktualizácia existujúcich PZKO.

Dôležitým prvkom v celom procese prípravy a vypracovania programov na zlepšenie kvality ovzdušia je časový harmonogram vypracovania programu. Pred vypracovaním detailného časového harmonogramu, ktorý zahŕňa všetky etapy a fázy prípravy programov je potrebné mať stanovený termín vydania programov, aby bolo možné čo najoptimálnejšie nastaviť časové interval pre jednotlivé kroky.

Štruktúra obsahu programov je daná vykonávacím predpisom k zákonu č. 137/2010 o ovzduší, vyhláškou MŽP SR č. 244/2016. V prílohe č. 12, v časti A Informácie a údaje, ktoré majú byť v programoch a informácie dopĺňajúce programy sa nachádza detailný rozpis jednotlivých kapitol program:

-lokalizácia nadmerného znečistenia ovzdušia,

-všeobecné informácie,

-zodpovedné orgány,

-povaha a hodnotenie znečistenia ovzdušia,

-pôvod znečistenia ovzdušia,

-analýza situácie,

-podrobnosti o opatreniach alebo projektoch na zlepšenie kvality ovzdušia, ktoré boli prijaté pred 11. Júnom 2008,

-podrobnosti o opatreniach alebo projektoch na zlepšenie kvality ovzdušia, ktoré boli prijaté po 11. júni 2008,

-podrobnosti o dlhodobo plánovaných alebo skúmaných opatreniach alebo projektoch,

-zoznam publiácií, dokumentov alebo prác, ktoré sa použili na doplnenie informácií a údajov uvedených v bodoch 1 až 9.

Kapitoly štruktúry programov majú aj jemnejšie členenie, ktoré určuje presný typ informácií a údajov, potrebných pre obsah programu. Poverená organizácia MŽP SR pre hodnotenie kvality ovdzušia – SHMÚ prispieva k tvorbe obsahu programov dodaním podkladov z hodnotenia kvality ovzdušia príslušnej zóny alebo aglomerácie tak, aby Okresný úrad v sidle kraja mohol so všetkými zainteresovanými spracovať náplne jednotlivých kapitol štruktúry obsahu. Z výpočtu zoznamu štruktúry jednotlivých kapitol je zrejmé, že bude potrebné aktualizovať návrh štruktúry obsahu, nakoľko niektoré kapitoly môžu byť už časovo zastarané.

Dôležitým poslaním projektu LIFE IP Populair – Zlepšenie kvality ovzdušia je poskytovanie podpory, odborných kapacít, vydávanie odborných stanovísk a uľahčovať diskusie zamerané na návrh a implementáciu účinných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia, aktualizovať a zlepšovať implementáciu programov (PZKO).

Pred realizáciou projektu LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia bol proces aktualizácie programov odkladaný na neurčito aj z dôvodu kapacitných obmedzení a nízkej priority pri riešení problémov kvality ovzdušia (v oblasti vypracovania a najmä implementácie programov). V roku 2020 vypracoval odbor ochrany ovzdušia na MŽP SR metodický pokyn pre OÚvSK pri podpore procesu prípravy a vypracovania programov na zlepšenie kvality ovzdušia. V roku 2021 bol Metodický pokyn aktualizovaný a boli pridané ďalšie prílohy. Dôležitým podkladovým materiálom pri aktualizácii programov je hodnotiaci dokument – Správa o

kvalite ovzdušia na Slovensku (ďalej Správa), ktorú pravidelne vydáva poverená organizácia pre hodnotenie kvality ovzdušia pre všetky zóny a aglomerácie, SHMÚ.

V roku 2022 bola vydaná Správa o kvalite ovzdušia v Slovenskej republike 2021 v júni (30. 6., verzia 1). Správa bola aktualizovaná v novembri 2022 (Verzia 2).

Odbor ochrany ovzdušia MŽP SR pripravil v roku 2022 (február) oficiálny list adresovaný Okresným úradom v sidle kraja vo veci usmernenia k príprave programov na zlepšenie kvality ovzdušia s informáciou o procese posúdenia strategického dokumentu (SEA). Jednou z oblastí na ktorú je integrovaný program LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzduša zameraný, je podporiť proces prípravy a vypracovania programov v súčinnosti so všetkými zainteresovanými v procese, zlepšením implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia. Implementácia programov (PZKO alebo IPZKO/integrovaný program na zlepšenie kvality ovzduši) závisí aj od rozsahu kompetencií MKO, ak majú byť súčasťou procesu implementácie, a v súvislosti s prípravou nového zákona o ovzduší je možné očakávať čiastkové zmeny. Do procesu prípravy a implementácie programov má byť zapojený aj vyšší územný celok. Predpoklad prijatia a nadobudnutí účinnosti nového zákona o ochrane ovzdušia je v roku 2023.

Počas celej prípravy PZKO sa bude OÚvSK s podporou MKO riadiť požiadavkami zákona o ovzduší a metodickým pokynom vydaným odborom ochrany ovzdušia. Detailné kvantitatívne hodnotenie je v ďalšej časti správy, resp. odkazom na hodnotiaci dokument.

V prehľade konkrétnych krokov prípravy programov (PZKO alebo IPZKO) nenastali žiadne aktualizácie v roku 2022, stav prípravy PZKO, ktorý vychádza z prieskumníkov pre OÚvSK - stav k 31. 8. 2021 je nezmenený (Tabuľka č. 7, kap. 2.4 Správy o pokroku manažérov kvality ovzdušia za rok 2021) a zhrnutie procesu prípravy programov a odporúčania z praxe (PZKO, IPZKO; kap. 3.5 zo Správy o pokroku manažérov kvality ovzdušia za rok 2021) sú uvedenév texte Výročnej správy o príprave programov na zlepšenie kvality ovzdušia 2021. V roku 2022 neprebehli žiadne podstatné zmeny pri vypracovaní programov, nakoľko neboli dodané aktualizované podklady od poverenej organizácie pre hodnotenie kvality ovzdušia - SHMÚ o údaje z projektu sčítania ľudí, bytov a domov SODB2021.

Školenia, konferencie, workshop/semináre (aktualizácia)

Školenia, konferencie, pracovné stretnutia, semináre a ďalšie podobné aktivity predstavujú zvyšovanie znalostnej úrovne a základných či rozvíjajúcich znalostí manažérov kvality ovzdušia. Okrej odborných podujatí, sa manažéri kvality ovzdušia aktívne zúčastňovali množstva podujatí a napĺňali tak základný cieľ pokroku – zvyšovanie vlastnej odbornej a komunikačnej úrovne (odborné kompetencie, zručnosti).

Prehľad jednotlivých školení za rok 2022 je súčasťou textu výstupu D2 – Výročná správa o pokroku manažérov kvality ovzdušia 2022 (výstup projektu), k dispozícii v informačnom

systéme projektu pod názvom: D2_V1_220531_LIFE IP_vyrocna sprava progresu MKO_MZP SR_final.pdf.

Súčasťou komunikácie vytvorenej siete MKO s koordinačnou jednotkou projektu boli aj v roku 2022 vzájomné stretnutia (formou online), kde sú odpočtované aj priebežné a aktuálne aktivity MKO. Súčasne stretnutia slúžili na prípadne aktuálne výzvy manažérov kvality ovzdušia. Stretnutia boli operatívne nastavené koordinačnou jednotkou projektu.

V roku 2022 bolo pripravených a realizovaných 10 podujatí kategórie worshop partnerom projektu SAŽP. Ich prehľad je v kapitole 5 dokumentu.

3.1.2 Kooperácia MKO s okresnými úradmi v sidle kraja (OÚvSK)

V roku 2022 sa uskutočnili aj stretnutia manažérov kvality ovzdušia so zástupcami na Okresných úradoch v sidle kraja. Početne ich bolo menej ako v predchádzajúcich rokoch, nakoľko základom spolupráce medzi MKO a OÚvSK je najmä spolupráca pri príprave a zlepšenia implementácie programov na zlepšenie ovzdušia. Dôvodom bolo aj predĺženie termínu na dodanie podkladov – hodnotenia kvality ovzdušia konkrétnej zóny alebo aglomerácie s cieľom identifikácie podielu zdrojov znečisťovania ovzdušia, od poverenej organizácie – SHMÚ, bez analýzy ktorého nie je možné pokračovať. Tieto podklady by mali byť distribuované podľa harmonogramu SHMÚ s priorizáciou Banskobystrického, Košického a Žilinského kraja pravdepodobne v roku 2023. Z dôvodu úzkej spolupráce medzi manažérmi kvality ovzušia a Okresnými úradmi v sidle kraja bola iniciovaná snaha podpisom Memoranda o spolupráci medzi MŽP SR a OÚvSK kde sú definované konkrétne ciele a zapojenie manažérov kvality ovzdušia do prípravy a vypracovania návrhu programov na zlepšenie kvality ovzdušia.

3.1.3 **Unikátne obce, mestá** (aktualizácia)

MKO tiež zahájili v prvom roku projektu 2020, pokiaľ to situácia umožňovala, komunikáciu s niekoľkými obcami, najmä s tými, ktoré priamo spadajú do oblastí riadenia kvality ovzdušia, ako sú Bratislava, Trenčín, Jelšava a Prešov, kde MKO na pochopenie potrieb každej obce a hľadanie spôsobov spolupráce použili dotazník. Pracovné stretnutia na úrovni miest a obcí sú jednou z hlavných pracovných aktivít manažérov kvality ovzdušia pri šírení povedomia o kvalite ovzdušia.

V roku 2022 bol počet navštívených tzv. unikátnych obcí sieťou manažérov kvality ovzdušia projektu 76. Celkovo je tak nadviazaný kontakt so 235 obcami a mestami vo všetkých krajoch SR (z pohľadu územného členenia a z pohľadu hodnotenia kvality ovzdušia). Zoznam všetkých tzv. unikátnych obcí je k dispozícii na vyžiadanie a zdroj tvoria záznamy externých stretnutí interného systému projektu.

3.1.4 **Interné indikátory pokroku MKO** (aktualizácia)

Indikátory pokroku vypracovala v prvom roku projeku (2020) koordinačná jednotka na základe spätnej väzby od projektového riadenia, SAŽP a MKO. Ukazovatele boli navrhnuté pre konkrétne úlohy MKO, aby sa mohli sústrediť počas prvej fázy projektu (2020 a 2021) na príslušné metódy plnenia projektu ako nástroj dosiahnutia čiastkových míľnikov a cieľov projektu. V tejto súvislosti boli navrhnuté ukazovatele rozdelené do matice dvoch škál – kontakt a odbornosť. Priamy kontakt bol obmedzený kvôli pandémii koronavírusu a MKO sa zamerali na indikátory týkajúce sa médií a komunikácie s inštitúciami, ako je uvedené vyššie (Spolupráca s OÚvSK a inými inštitúciami, kap. 3.1.3).

Koordinačná jednotka nastavila aj pre rok 2022 niekoľko interných indikátorov pre meranie kvantitatívnych ukazovateľov pokroku manažérov kvality ovzdušia, ktoré boli rozdelené na štyri skupiny: Spolupráca s úradmi, Osvetová činnosť, Zvyšovanie odbornosti a Iné.

Ku konceptu indikátorov hodnotenia pokroku manažérov kvality ovzdušia existuje interný pracovný dokument Indikátory MKO (pracovný návrh), materiál vypracovaný v zmysle aktivity C 1.1 MKO (december 2021). Pôvodný návrh matice indikátorov pokroku manažérov kvality ovzdušia je súčasťou textu výstupu projektu s názvom Výročnej správy o pokroku manažérov kvality ovzdušia 2020 (výstup D2), Tab. 4: Matica indikátorov progresu MKO.

3.1.5 **Priame aktivity manažérov kvality ovzdušia a hodnotenie MKO koordinačnou jednotkou** (čiastočne aktualizovaný text)

Na podklade činnosti a aktivít manažérov kvality ovzdušia bolo navrhnuté, aby sa tzv. interné indikátory pokroku MKO opätovne prehodnotili koncom roka 2021 za účasti koordinačnej jednotky a bol vypracovaný návrh konceptu s názvom Indikátory MKO (koncept návrhu pre skupinu manažérov kvality ovzdušia na rok 2022 (2023)). Princíp navrhovaného konceptu indikátorov pokroku pre sieť manažérov kvality ovzdušia je v súčasnosti založený na priebežnom sledovaní cieľov a míľnikov projektu. Navrhované indikátory bude možné počas roka 2022 prispôsobiť a upraviť, ak sa vyskytnú objektívne dôvody, pričom ciele by mali byť dosiahnuté ako v predchádzajúcich obdobiach.

Predložený návrh na zmenu kategorizácie indikátorov nebol akceptovaný a v roku 2022 bol prijatý súbor indikátorov so zameraním na: Spolupráca s úradmi, Osvetová činnosť, Zvyšovanie odbornosti a Iné.

3.1.6 **Hodnotenie MKO supervízormi a nadriadenými** (opakovaný text zo Správy 2021)

Manažéri kvality ovzdušia, zamestnaní na úradoch samosprávnych krajov majú svojho supervízora, ktorého úlohou je podpora MKO na odbornej a inštitucionálnej úrovni. Kompetenciou supervízorov v rámci projektu je tiež štvrťročné schvaľovanie pokroku MKO a v novembri 2020 boli požiadaní aj o vyplnenie formulára spätnej väzby na rôzne témy týkajúce sa práce MKO, ich integrácie v rámci inštitúcie, systému dvojičiek a spolupráce s projektovým

manažmentom. Manažéri kvality ovzdušia, zamestnaní na agentúre SAŽP, spadajú pod oddelenie LIFE pod sekciou environmentalistiky a odborom informačnej podpory environmentálnej politiky. Manažéri kvality ovzdušia, zamestnaní na MŽP SR sú organizačne členmi referátu koordinácie projektu LIFE IP a v rámci sekcie zmeny klímy a ochrany ovzdušia. Počas prvých dvoch rokov implementácie projektu prišlo k niekoľkým zmenám v migrácii na pozíciách MKO.

Z hodnotenia prvej fázy projektu (roky 2020 a 2021) vyplýva, že supervízori manažérov kvality sú vo všeobecnosti spokojní s pokrokom MKO, schválili jednotlivé indikátory práce MKO a poskytli užitočnú spätnú väzbu v súvislosti s úpravou modelu koordinácie. MKO sú v organizáciách dobre integrovaní iba s určitými komplikáciami, ktoré si vyžadujú čas na pochopenie administratívneho systému, štruktúry oddelení a hlavných rolí kolegov v rámci prideleného oddelenia, pretože ich agenda sa môže úplne líšiť od tejto agendy projektu LIFE IP/Populair.

Pokiaľ ide o ďalšiu prácu koordinačnej jednotky s MKO, platí záver z hodnotenia a tým je potreba naďalej získavať praktické a manažérske zručnosti, neustále odborné štúdium a manažérom kvality ovzdušia by malo byť naďalej poskytované aj poradenstvo a odborná súčinnosť zo strany koordinačnej jednotky podľa potrieb manažérov kvality ovzdušia pre ďalší odborný a personálny rast.

Každá inštitúcia, pod ktorou MKO pracujú má svoje vlastné administratívne postupy a MKO ich musia rešpektovať. Spoločné agendy je ale možné naďalej koordinovať v záujme dosiahnutia míľnikov a cieľov projektu aj v ďalšej faze projektu. Medzi zaujímavé typy úloh MKO boli väčšinou tvorivá práca, napríklad príprava prezentácií, interpretácia údajov, hodnotenie kvality ovzdušia, analýza strategických dokumentov a stratégií, mediálne výstupy, ale aj interpersonálne orientovanou prácou ako špecializované prezentácie a analýzy, kontaktovanie úradov, komunikácia so zainteresovanými inštitúciami. Naopak, namáhavé a problematické typy úloh sú väčšinou abstraktné a orientované na procesy, ako napríklad poznávanie finančných mechanizmov, preskúmanie PZKO a tiež administratívna záťaž a analýza strategických dokumentov (táto úloha polarizovala MKO v prístupe k nej).

V roku 2021 sa osvedčilo pri konkrétnych aktivitách a činnostiach, smerujúcich k zlepšeniu implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia, napríklad organizovanie pracovných stretnutí a návštev miest a obcí (pre účely zapojenia zainteresovaných do prípravy a vypracovania programov), pôsobenie niektorých manažérov kvality ovzdušia v už spomenutých dvojičkách, prípadne v trojici. Rozdelenie siete manažérov kvality ovzdušia však neumožňuje tento typ spolupráce plošne vo všetkých zónach a aglomeráciach. V ďalšej faze projektu bude potrebné uvažovať nad týmto spôsobom spolupráce viacerých MKO spoločne, pre tento typ aktivít a činností, nakoľko zastúpenie viacerých MKO na stretnutiach dáva stretnutiu vyššiu komunikačnú silu. Ako pozitívny príklad možno uviesť pôsobenie MKO na úradoch Trnavského a Trenčianskeho kraja v spoločnosti zástupcu siete MKO pod MŽP SR o čom svedčí akčnosť a početnosť stretnutí v roku 2021.

3.2 ZNIŽOVANIE EMISIÍ ZNEČISŤUJÚCICH LÁTOK Z VYKUROVANIA DOMÁCNOSTÍ (PM10, PM2,5, BENZO(A)PYRÉN) VO VYBRANÝCH OBCIACH PODIEĽAJÚCICH SA NA PROJEKTE LIFE, MOBILNÝ MONITORING KVALITY OVZDUŠIA

Nasledujúci text je čiastočne aktualizovaný v porovnaní so Správou o pokroku manažérov kvality ovzdušia za rok 2021:

Plán a realizácia mobilného monitoringu kvality ovzdušia je jednou z aktivít, v ktorej sú zapojení manažéri kvality ovzdušia projektu LIFE IP/Populair počas implementácie projektu a ktorý je realizovaný projektovým partnerom SHMÚ v rámci projektovej aktivity D so zapojením experta partnera projektu SHMÚ. Aktivity MKO spočívajú najmä v komunikácii s expertom za partnera projektu SHMÚ a v spolupráci s vytipovanými lokalitami, pracovne nazývanými ako potenciálny hot spot znečistenia ovzdušia.

Mobilný monitoring kvality ovzdušia predstavuje doplnkový zdroj zisťovania údajov o kvalite ovzdušia, napriek faktu, že mobilný monitoring kvality ovzdušia nie je certifikované meranie kvality ovzdušia. Môže slúžiť na zisťovanie trendu pri interpretácii nevalidovaných údajov z mobilných meracích staníc – vzorkovacích miest. Mobilný monitoring kvality ovzdušia ktorý poskytuje SHMÚ má za úlohu zhodnotiť úroveň znečistenia ovzdušia v danej lokalite.

Mobilné monitorovacie stanice dopĺňajú sieť automatizovaných meracích staníc (vzorkovacie miesta) kvality ovzdušia Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO), ktorú prevádzkuje poverená organizácia MŽP SR na meranie, hodnotenie a interpretáciu kvality ovzdušia – SHMÚ.

Súčasťou pokroku manažérov kvality ovzdušia môže byť spolupráca s SHMÚ a expertom pre mobilný monitoring kvality ovzdušia, partnera projektu – SHMÚ.

3.2.1 Mobilný monitoring kvality ovzdušia

Súčasťou projektu LIFE IP/Populair je aktivita zameraná na meranie kvality ovzdušia prostredníctvom mobilných monitorovacích staníc, realizované formou kampaňovitých meraní. Cieľom týchto meraní je umožniť projektovému partnerovi – SHMÚ vyhodnotiť kvalitu ovzdušia vo vybraných lokalitách a získať informácie o kvalite ovzdušia na regionálnej úrovni. V rámci tejto aktivity je uvedený v správe plán mobilného monitorovania (gestorom aktivity je expert partnera projektu SHMÚ). V roku 2020 boli na tieto účely využité 2 mobilné monitorovacie stanice, umiestnené na troch rôznych miestach (Rovinka, Ružomberok, Žarnovica).

Pre účel splnenia úlohy D – aktivita monitorovanie vplyvov projektových opatrení bol vypracovaný dokument Mobilný monitoring kvality ovzdušia (základné informácie, umiestnenie) expertom SHMÚ pre mobilné monitorovanie kvality ovzdušia. Prehľad merania kvality ovzdušia prostredníctvom mobilných monitorovacích staníc je uvedený v kapitole 3 dokumentu.

V roku 2022 boli plánované kampane mobilného monitorovania kvality ovzdušiav nasledovných lokalitách: Ivanka pri Dunaji (kampane mobilného monitorovania kvality ovzdušia pokračoval z roku 2021), Rovinka, Jelšava (umiestnenie pri miestnom cintoríne). Plánované umiestnenie mobilných staníc v roku 2022 boli v Breze, Jelšovci, Považskej Bystrici a v Beluši. Príslušní manažéri kvality ovzdušia konzultovali navrhované lokality umiestnenia mobilných staníc s projektovým partnerom projektu – SHMÚ (expert pre mobilný monitoring kvality ovzdušia).

4 ZÁVER

V roku 2022 po odoznení pandémie koronavírusu v predchádzajúcom období bol hlavným menovateľom pri výkone činnosti manažérov kvality ovzdušia zvýšený počet stretnutí a aktivít "v teréne". Postup pri príprave a zlepšenia implementácie programov na zlepšenie kvality ovzdušia v dotknutých zónach a aglomeráciach bol v roku 2022 mierne spomalený najmä z dôvodu chýbajúcich aktualizovaných podkladov hodnotenia kvality ovzdušia od poverenej organizácie SHMÚ. Vo februári 2022 bol odoslaný list z MŽP SR (sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia) vo veci Informácie k príprave Programov na zlepšenie kvality ovzdušia – proces posudzovania vplyvov strategických dokumentov (SEA) a formálny rámec spolupráce bol deklarovaný podpisom Memoranda o spolupráci pri príprave a vypracovaní návrhu programov na zlepšenie kvality ovzdušia.

V roku 2022 sa celkovo všetci manažéri kvality ovzdušia zúčastnili na 657 pracovných stretnutiach. Z toho celkový počet stretnutí za účelom pri príprave a implementácii programov bolo 16 čo vyplýva z vyššie uvedého textu. Počet účastí MKO na workshopoch, seminároch a konferenciách dosiahol počet 182. Počet aktivít MKO v rámci vzdelávania, osvety alebo priamo s účasťou na školách dosiahol počet 90. Online podujatia predstavujú 34 záznamov. Ostatné pracovné stretnutia predstavujú za rok 2022 počet 244. Iné aktivity a stretnutia tvoria spolu 46 záznamov.

Detailnejší prehľad a konkrétne počty jednotlivých kategórií aktivít manažérov kvality ovzdušia za rok 2022 sú súčasťou prílohy tejto správy.

5 PRÍLOHY A DOPLŇUJÚCE DOKUMENTY

Dokument – Výročná správa o pokroku manažérov kvality ovzdušia 2022 je výstupom projektu. Ďalšie dokumenty, uvedené nižšie, priamo súvisia s týmto dokumentom a sú k dispozícii v internom depozitári súborov redakčného systému projektu LIFE IP/Populair (na webovom sídle projektu: http://www.populair.sk/sk, v časti menu Intranet/Projektové výstupy, pod priečinkom C1 Konkrétne opatrenia, pod položkou C1.1 MKO; po prihlásení pridelenými prístupovými údajmi; na vyžiadanie je možné zaslať rešerš dokumentov).

Prílohy

Príloha A – Kvantitatívny prehľad aktivít a činností manažérov kvality ovzdušia 2022
Príloha B – Interné ukazovatele – indikátory MKO, k dispozícii podklad vo formáte .xls

Príloha A

Kvantitatívny prehľad aktivít a činností manažérov kvality ovzdušia 2022

Nasledujúce informácie sa týkajú údajov, ktoré sú exportom interného projektového systému na podstránke webového sídla www.populair.sk, ku dňu 31.12.2022, keď v období medzi 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022 bolo celkovo zapísaných 385 záznamov všetkými manažérmi kvality ovzdušia spolu (externé stretnutia).

Kvantitatívna analýza predstavuje informácie z externých stretnutí MKO podľa kategorizácie aktivity. Kvalitatívna analýza nie je zahrnutá. Prehľady sumárnych údajov činnosti MKO sú tiež súčasťou Prílohy D – Manažéri kvality ovzdušia C1.1, rok 2022. Interné stretnutia na úrovni komunikácie manažérov kvality ovzdušia s projektovým manažmentom a komunikácie MKO s koordinačnou jednotkou v rámci výkonu činnosti nie sú v nasledujúcom prehľade započítané (21 stretnutí v roku 2022).

Zoznam exportu záznamov je k dispozícii v samostatnom súbore.

Tabuľka 1: Prehľad sumáru aktivít MKO – manažérov kvality ovzdušia za rok 2022

Spolu aktivít všetkých MKO	**657**
Počet unikátnych navštev obcí, miest, všetkých MKO v roku 2022	**76**
Počet záznamov – externých stretnutí v internom systéme	**385**
Celkový počet v kategórii pracovné stretnutie	**244**
Celkový počet stretnutí súvisiacich s PZKO	**16**
Celkový počet aktivít kategórie workshop/seminár/konferencia	**182**
Celkový počet aktivít kategórie akcia/podujatie/výstava/infodeň	**90**
Celkový počet vzdelávacích aktivít a návštev škôl	**45**
Celkový počet online stretnutí	**34**
Celkový počet aktivity typu networking a Iné	**46**

Ako vyplýva zo záznamov externých stretnutí celkový počet aktivít všetkých manažérov kvality ovzdušia spolu v roku 2022 bol 657. Najvyšší počet aktivít MKO bol v kategórii pracovných stretnutí. Najnižší počet bol dosiahnutý v kategórii stretnutí súvisiacich s účasťou MKO v pracovných skupinách.

Tabuľka 2: Individuálny prehľad aktivít MKO v roku 2022

Manažér kvality ovzdušia (abecedne)	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**
Petra Baďurová Renčová	TSK	16	0	10	12	6	10	3	57
Marta Bejdáková	TTSK	1	0	9	5	2	1	0	18
Ladislav Bíro	BBSK	34	7	24	6	8	1	2	82
Juraj Burda (do 30.11.)	BSK	16	2	8	6	3	3	8	46
Michal Dávid	NSK	10	0	17	7	3	1	6	44
Imrich Fekete	KSK	3	3	10	5	0	1	3	25
Ivana Fiťmová	ZSK	62	0	7	4	4	1	8	86
Dominik Lejko	PSK	10	0	10	6	0	0	0	26
František Luterančík	PSK	22	0	10	7	0	0	0	39
Michal Matúšek (od 1. 4.)	BSK	10	0	6	4	5	2	1	14
Katarína Mičáková	TTSK	8	0	17	9	9	8	3	54
Jana Pavlíková	BBSK	4	1	19	6	0	1	1	32
Ján Rudy	KSK	6	3	10	2	0	1	2	24
Miroslava Valašková (od 1. 5.)	ZSK	28	0	12	5	2	0	0	47
Jozef Wallner	BSK	14	0	13	6	3	4	9	49

Legenda:

1 – pôsobnosť manažéra kvality ovzdušia,
2 – počet pracovných stretnutí celkom,
3 – počet účastí MKO na zasadnutiach pracovných skupín,
4 – počet účastí MKO na workshopoch, seminároch, konferenciách,
5 – počet účastí MKO na akciách, podujatiach, výstavách, infodeň,
6 – počet vzdelávacích aktivít a pracovných stretnutiach na školách,
7 – počet online podujatí,
8 – počet v kategórii Iné a networking spolu,
9 – sumár všetkých aktivít MKO